

מסורת הש"ם

(א) ג"ה רכה, (ב) גיטין פ. יבמות קטז., (ג) רש"י ב"ה כי דלא תתחזי כפקדון וכן ה"א גר' היר"ף והר"ם, (ד) לעיל יג., (ה) גיטין כד: (ו) כ"מ כ:, (ז) ע"י חוספות כמות כד: ד"ה אמנה, (ח) רש"י ר"ל מדעת שמים,

גליון הש"ם

תום' ד"ה א' ב' וליבא לביהוש לפידי. וע"י שטרדין דף לב ע"צ תום' ד"ה חישטין:

הגהות הב"ח

(א) גמ' דנפק בבי דינא דרב הונא: (ב) רשב"ם ד"ה והא האידנא דלא עבדין וכו' דלא תניי בהו' אחריו: (ג) ד"ה להך וכו' פסק ודוקא שטרי אקניאתא וכו': לכ"ע פסולין ע"כ פסק אפס רבינו מנחם: (ד) ד"ה ואם היו מסומנין סומנין עין: (ה) ד"ה הלא וכו' בבי דינא: (ו) תום' ד"ה תמו וכו' מתפיו ליה נשתחא:

מוסף רש"י

כי קיימיתו בשילי בוי'. האידנא דלא עבדין וכו' (ספ.) כי קיימיתו בהיני. לכתוב שטר. כתבו בהיני. תמו כתובי שטריי של (גיטין פ. ג.) קח לך עבדיי. שיתמנו אחר ויחזו עו, ולא מצי' עני לממר ליה קיה מלקן (רע"ב יג.) ולא אחר יכול להוציא עליהן שטר חוב. דלמר ליה לא אני לוימי ממך אלא חבירי עו, ולא ממך ומסר לך שטר זה (גיטין כה.) נמצא לאחד בין שטרותיו שטריי של יוסף בן שמעון פרוע. ומלא שובר לאדם אחד בין שטרותיו וכתבו בו שטרי של יוסף בן שמעון שצרי פרוע על שניהם, שטרות שניהן פרועין. שכל אחד יטול למר על שלי נכתב שובר (ב"ב כב.)

מוסף תוספות

א. דמאן דיוףך בצינעא ידוף. ריע"ח. ב. דלא תימא שלא חשו לזה אלא ב מקומות רחוקים זה מזה כמהלך יום אחד דאיכא למיחש לשקרא שיאמרו עמנו היה במקום פלוני אלא אפי' בבי מקומות קרובים מאוד גורז חכמים. ריע"ח.

(ט) והאידנא לא עבדין הכי. אלא כתבינן שטר מאוחר סתמא דלא תניי אחרונהו וכתבונהו וכתבינן תצרא עלייהו בשעת פרעון וכתבינן זמן בשובר ולא כתבינן ליה סתמא ולחוצרצא דרבי יוסי לא חיישינן: **לנהך דכתבי אקניאסא.** כותבי שטר מתנה שאין כתוב

בהן אחריות ולא אחי למיטרף מלקוחות אי נמי שטר מכירה שכתב בהן אחריות שדינו לטרוף לקוחות משעת מכירה דעדים מפקי ליה לקלא בלא שטר כדאמרינן בחזקת הדמים (לעיל דף מא:.) אמר רב המוכר שדהו צעדי' גובה מנכסים משועבדים וכדמפרש התם (נמג.) טעמא מלוה אוזיני קא רמיט כו' הלכך אי ידעימון ההוא יומא דאקנייתון ביה מן הנותן מתנה או מוכר מכירה כתבו עכשיו אותו היום שנתנה המתנה והמכירה דאיכא למיחש שמא אחרי כן נתנה לאחר שלא כד"ן. (פסק) ודוקא שטרי אקנייתא אבל שטרי הלואה שיש בו אחריות לא יכתוב אלא יום שעומד בו עכשיו דא"כ הוה ליה מוקדם ופסול דלמי למיטרף לקוחות מוזמן הכתוב בשטר שלא כד"ן דלעולם אין לקוחות משועבדים לשום אדם כל זמן שלא נכתב שטר עד שיקמו מן הלוח קרקעות אחר שנכתב השטר המשעבד נכסיו הלכך אי כתבי יומא שנעשית ההלואה בשטר זה פסול הוא דלמי למיטרף לקוחות שלקחו בין ההלואה לכתובת השטר והם לא נשתעבדו עד לאחר תכיתב השטר דעדים החתומים על השטר אינהו מפקי ליה לקלא כדאמר' לענין הלואה בחזקת הדמים (שם) ולקוחות שלקחו אחרי כן אינהו הוא דאפסידו אנפשייהו אבל מקמי תכיתב השטר שפיר זבין ואפילו נכתב ביום ונתחם בלילה חשיבין ליה מוקדם ופסול דהא לא אשתעבדו לקוחות אלא מיום חתימה ואילך ואיהו אחי למיטרף מיום תכיתבו שלא כד"ן והכי תנן בהמציא

גט (גיטין דף יז.) נכתב ביום ונתחם בלילה פסול אומר כל הגיטין שנכתבו ביום ונתחמו בלילה פסולין (יח.) מפרש טעמא לענין גיטי נשים מיהו לענין שאר שטרות לכ"ע פסולין (י.) פסק אפס רבינו חננאל פירש דהא דרבה צר שילא שמעינן מינה דשטרא דכתבי צההוא יומא דקנו מיניה ובתר כמה יומי אסהידו עליה הנהו סהדי קמאי שפיר דמי מדקאמר אי ידעימו יומא דאקנימו כתבו ההוא יומא ואף על גב דחתמי עליה האידנא שפיר דמי דלא אשכחן דבעו חתימת ההוא יומא אלא גט אשה בלבד דתנן בגט נכתב ביום ונתחם בלילה פסול וכן הלכה הוא כך פיר"ח. אך לא יתכן אלא כמו שפירשתי וכדפי' מתנימין דגיטין: **כי יתיצבו בשילי.** ואתם כותבינן שם אותה העיר בשטרי מכירה או שטרי הלואה או שטרי מתנה או זכרון עדות כתבו בתוך השטר מקום שאחס יושבים שם בשעת תכתיב כלומר במקום פלוני כתבו הן מה שראינו במקום פלוני: **צחיני.** מקום: **האי מאן דנקיע.** מלוה דנקיע שטר מלוה בר מאה זוזי ואמר דלאס כתבו לו מרי בני חמשים שכשיפרע לי הלוה חמשים זוזי אקרע שטרא של חמשים ולא יהיה צריך לכתוב שובר לא כתבינן שלא מדעת הלוה: **מ"ט עמוד רצנ מילסא.** שמתנו שלא יסתנה שטרו מכמות שהיה דמיחא ליה כו':

כי היכי דליקוף ונפרעיה. כשיפרענו לוח למלוה חצי חובו יכופנו מלוה לפרוע לו השאר כי ידאג הלוה פן יפסיד שוברו ויתצבעהו מלוה כל חובו: **כי היכי דליפגוש שטרו.** כשיפרע חמשים זוזי הרי נמצא שטר שציד מלוה פגוש ותנן (כתובות דף פו.) הפוגמת כתובתה לא תפרע אלא בשבועה וה"ה לכל השטרות כדאמר' במסכת שבועות וכו' מה צ"ן זה לפגוש שטרו כו' צפי' שבועת הדיינין (דף מא:.) **כי היכי דלא ליפגוש שטרו.** אך כשיפרענו חמשים זוזי יחזיר לו שטר של חמשים ונשאר בידו שטר של חמשים שני שלם: **אמר רב אשי האי מאן דנקט שטר.** מלוה צר מאה זוזי ואמר להו לספרי כתובו חד צר חמשים מההוא זמן ראשון שהרי פרע לי המותר וקרעו שטר זה לא כתבינן ליה שטר אחריינא לא מוזמן ראשון וכל שכן מוזמן זה של יום תכתיב ואילך שמא שטר פרוע הוא זה ויש לו שובר ללוה עליו ויזינא המלוה עליו שטר של חמשים ויאמר חוב אחר הוא זה שהלוימי לך פעם אחרת: **ב'תנאי' הרי עשיר אומר לעני כו'.** ואפי' למאן דאמר בפרק קמא (לעיל דף יג.) דלית דינא דגדול או אגוד שאני הכא דגדול איכא אגוד ליכא והכי מתרחך לה התם (שם): **קח לך עבדים.** דצההיא חוקה שהנימו אציו יהיה לעולם ולא יניחו לו להרצות ולהביא בני אדם במרחץ אלא מבני ביתו: **אינן יכולין להוילא שטר חוב זה על זס.** שיכול הלה לטעון שטר זה שצידך אני החזרתיו לך כשהחזרת לי ממון שליית בו ממני: **ולא אחר יכול להוילא.** על אחד מהם דכל חד מצי מדחי ליה אכל חצירו אא"כ יש עדים בדבר שמעדין זה לזה מזה אבל מן השטר אין יכולין להביא ראיה: **נמצא לאחד בין שטרותיו כו'.** בגמ' (קעג.) פריך עלה מרישא ומפרש לה שפיר: **כיזי יעשו.** אם רוצים ללוות זה מזה או מאיש אחר או לקנות קרקע: **ישלשו.** אצי אציו ויכתבו יוסף בן שמעון בן יעקב חוה יכתוב יוסף בן שמעון בן נפתלי: **משולשים.** ששמותיהן ושמות אביהן שותפו אצי אציהן שוין: **יכתבו סימן.** יוסף בן שמעון שהוא גוך או לבן או גיחור לוח מיוסף בן שמעון שהוא ארוך או שמור: **אם היו (י.)** סימניהן שוין: **יכתבו כהן.** אם אחד מהן כהן יכתבו יוסף כהן לוח מיוסף ישראל: **גבאי' ההוא שטרא דנפק (י)** **לני דינא דרב הונא.** והיה מוחזק בו אדם אחד שהיה טוען פלוני בן פלוני הכתוב בזה השטר כתבו וחתמו ומסרו לי לפי שהלוימיו כך וכך ממון וכדמתן מתנימין בפירקין (דף קעה:) הוילא עליו כתב ידו שהוא חייב לו גובה מנכסים בני חורין ואת שמי לא הוצרך לכתוב שהרי מסרו לי וכתב לי ממך כלומר ממי שמוחזק בשטר:

גט פשוט פרק עשירי בבא בתרא

קעב.

אי ידעיתו יומא דאקניתו ביה בתובו. בשטרי אקנייתא דוקא אבל בהלואות לא מיייר^א כך פירש רשב"ם ואומר ר"י דלא שנה במכר לא שנה במתנה מיייר דאפילו בשטרי מקח וממכר משכמת לה כגון דכתבי מדעת^א עדים דללקוחות ליכא הכא פסידא כלל דיש קול למקח וממכר ^אוליכא למיחש למידי: **כתבו בשילי.** היני ושילי קרצות זו לזו להכי נקט להו שאפילו בשמי עיירות קרצות זו לזו כתבו על שם העיר שפעמדו בה בשעת תכתיבה^ב וגם היו רגילין תדיר להיות צחיני ושילי והכי אמרינן צחינא (דף כה: ע"ש) הוי מכתפי ^א לה בשצתא דריגלא משילי להיני ומיהוי לשילי:

עבידו ציה תרי שטרי בוי' מאי מעמא בוי'. תימה אמאי לא קאמר דפרוע הוא כלילין תדיר אשי בטמוך ואומר ר"י דהא מיייר אפי' ידעינן שאינו פרוע: **מין** שויה ניהלי תרי בני חמשין חמשין לא משוינן להו מאי טעמא עבדו רבנן מילתא דניחא ליה למלוה וניחא ליה ללוה ניחא ליה למלוה כדי שיכופך לפורעו וניחא ללוה כי היכי דניפגם שטריה ואמר רבא יִהאיי מאן דנקיט תרי שטרי בני חמשין חמשין ואמר שוינהו ניהלי חד בר מאה לא משוינן ליה עבוד רבנן מילתא דניחא ליה למלוה וניחא ליה ללוה ניחא ליה למלוה כי היכי דלא ניפגום שטריה וניחא ליה ללוה כדי שלא יכופך לפורעו אמר רב אשי יִהאיי מאן דנקיט שטרא בר מאה זוזי ואמר שוונהי ניהלי חד בר חמשין לא משוינא ליה מ"ט אמרינן האי מיפרע פרעיה ואמר ליה הב לי שטראי ואמר ליה אירכס לי וכתבי ליה תברא ומפיק ליה האי ואמר ליה האי אחרינא הוא: **ב'תנאי' ישיני אחין אחד עני ואחד עשיר** והניח להן אביהן מרחץ ובית הבר עשאן לשבר השכר לאמצע עשאן לעצמו הרי העשיר אומר לעני קח לך עבדים וירחצו במרחץ קח לך זיתים ובא ועשה בבית הבר ישנים שהיו בעיר אחת שם אחד יוסף בן שמעון ושם אחר יוסף בן שמעון אין יכולין להוציא שטר חוב זה על זה ^אולא אחר יכול להוציא עליהן שטר חוב ^אנמצא לאחד בין שטרותיו שטרו של יוסף בן שמעון פרוע שטרות שניהן פרועין כיצד יעשו ישלשו ואם היו משולשין יכתבו סימן ואם היו מסומנין ^איכתבו כהן: **גבאי' ההוא שטרא דנפק** ^א לבי דינא דרב הונא דהוה כתיב ביה אני פלוני בר פלוני לויתי מנה ממך **אמר**

והא האידנא דלא קעבדינן הכי אמר ליה רבנן תקוני תקיני מאן דעביד עביד מאן דלא עביד איהו הוא דאפסיד אנפשיה אמר להו ^ארבא בר רב שילא להנהו כתבי שטרא אקניאתא כי כתביתו שטרי אקניאתא ^אאי ידעיתו יומא דקניתו ביה כתבו ואי לא כתבו יומא דקיימיתו ביה כי היכי דלא מתחזי כשקרא ^אאמר להו רב לספריה וכן אמר להו רב הונא לספריה יכי קיימיתו בשילי כתבו בשילי ואע"ג דמסירין לכו מילי בהיני כי קיימיתו בהיני כתבו בהיני ואף על גב דמסירין לכו מילי בשילי ^אאמר רבא יִהאיי מאן דנקיט שטרא בר מאה זוזי ואמר שויה ניהלי תרי בני חמשין חמשין לא משוינן להו מאי טעמא עבדו רבנן מילתא דניחא ליה למלוה וניחא ליה ללוה ניחא ליה למלוה כדי שיכופך לפורעו וניחא ללוה כי היכי דניפגם שטריה ואמר רבא יִהאיי מאן דנקיט תרי שטרי בני חמשין חמשין ואמר שוינהו ניהלי חד בר מאה לא משוינן ליה עבוד רבנן מילתא דניחא ליה למלוה וניחא ליה ללוה ניחא ליה למלוה כי היכי דלא ניפגום שטריה וניחא ליה ללוה כדי שלא יכופך לפורעו אמר רב אשי יִהאיי מאן דנקיט שטרא בר מאה זוזי ואמר שוונהי ניהלי חד בר חמשין לא משוינא ליה מ"ט אמרינן האי מיפרע פרעיה ואמר ליה הב לי שטראי ואמר ליה אירכס לי וכתבי ליה תברא ומפיק ליה האי ואמר ליה האי אחרינא הוא: **ב'תנאי' ישיני אחין אחד עני ואחד עשיר** והניח להן אביהן מרחץ ובית הבר עשאן לשבר השכר לאמצע עשאן לעצמו הרי העשיר אומר לעני קח לך עבדים וירחצו במרחץ קח לך זיתים ובא ועשה בבית הבר ישנים שהיו בעיר אחת שם אחד יוסף בן שמעון ושם אחר יוסף בן שמעון אין יכולין להוציא שטר חוב זה על זה ^אולא אחר יכול להוציא עליהן שטר חוב ^אנמצא לאחד בין שטרותיו שטרו של יוסף בן שמעון פרוע שטרות שניהן פרועין כיצד יעשו ישלשו ואם היו משולשין יכתבו סימן ואם היו מסומנין ^איכתבו כהן: **גבאי' ההוא שטרא דנפק** ^א לבי דינא דרב הונא דהוה כתיב ביה אני פלוני בר פלוני לויתי מנה ממך **אמר**

בלילה פסול אומר כל הגיטין שנכתבו ביום ונתחמו בלילה פסולין (יח.) מפרש טעמא לענין גיטי נשים מיהו לענין שאר שטרות לכ"ע פסולין (י.) פסק אפס רבינו חננאל פירש דהא דרבה צר שילא שמעינן מינה דשטרא דכתבי צההוא יומא דקנו מיניה ובתר כמה יומי אסהידו עליה הנהו סהדי קמאי שפיר דמי מדקאמר אי ידעימו יומא דאקנימו כתבו ההוא יומא ואף על גב דחתמי עליה האידנא שפיר דמי דלא אשכחן דבעו חתימת ההוא יומא אלא גט אשה בלבד דתנן בגט נכתב ביום ונתחם בלילה פסול וכן הלכה הוא כך פיר"ח. אך לא יתכן אלא כמו שפירשתי וכדפי' מתנימין דגיטין: **כי יתיצבו בשילי.** ואתם כותבינן שם אותה העיר בשטרי מכירה או שטרי הלואה או שטרי מתנה או זכרון עדות כתבו בתוך השטר מקום שאחס יושבים שם בשעת תכתיב כלומר במקום פלוני כתבו הן מה שראינו במקום פלוני: **צחיני.** מקום: **האי מאן דנקיע.** מלוה דנקיע שטר מלוה בר מאה זוזי ואמר דלאס כתבו לו מרי בני חמשים שכשיפרע לי הלוה חמשים זוזי אקרע שטרא של חמשים ולא יהיה צריך לכתוב שובר לא כתבינן שלא מדעת הלוה: **מ"ט עמוד רצנ מילסא.** שמתנו שלא יסתנה שטרו מכמות שהיה דמיחא ליה כו': **כי היכי דליקוף ונפרעיה.** כשיפרענו לוח למלוה חצי חובו יכופנו מלוה לפרוע לו השאר כי ידאג הלוה פן יפסיד שוברו ויתצבעהו מלוה כל חובו: **כי היכי דליפגוש שטרו.** כשיפרע חמשים זוזי הרי נמצא שטר שציד מלוה פגוש ותנן (כתובות דף פו.) הפוגמת כתובתה לא תפרע אלא בשבועה וה"ה לכל השטרות כדאמר' במסכת שבועות וכו' מה צ"ן זה לפגוש שטרו כו' צפי' שבועת הדיינין (דף מא:.) **כי היכי דלא ליפגוש שטרו.** אך כשיפרענו חמשים זוזי יחזיר לו שטר של חמשים ונשאר בידו שטר של חמשים שני שלם: **אמר רב אשי האי מאן דנקט שטר.** מלוה צר מאה זוזי ואמר להו לספרי כתובו חד צר חמשים מההוא זמן ראשון שהרי פרע לי המותר וקרעו שטר זה לא כתבינן ליה שטר אחריינא לא מוזמן ראשון וכל שכן מוזמן זה של יום תכתיב ואילך שמא שטר פרוע הוא זה ויש לו שובר ללוה עליו ויזינא המלוה עליו שטר של חמשים ויאמר חוב אחר הוא זה שהלוימי לך פעם אחרת: **ב'תנאי' הרי עשיר אומר לעני כו'.** ואפי' למאן דאמר בפרק קמא (לעיל דף יג.) דלית דינא דגדול או אגוד שאני הכא דגדול איכא אגוד ליכא והכי מתרחך לה התם (שם): **קח לך עבדים.** דצההיא חוקה שהנימו אציו יהיה לעולם ולא יניחו לו להרצות ולהביא בני אדם במרחץ אלא מבני ביתו: **אינן יכולין להוילא שטר חוב זה על זס.** שיכול הלה לטעון שטר זה שצידך אני החזרתיו לך כשהחזרת לי ממון שליית בו ממני: **ולא אחר יכול להוילא.** על אחד מהם דכל חד מצי מדחי ליה אכל חצירו אא"כ יש עדים בדבר שמעדין זה לזה מזה אבל מן השטר אין יכולין להביא ראיה: **נמצא לאחד בין שטרותיו כו'.** בגמ' (קעג.) פריך עלה מרישא ומפרש לה שפיר: **כיזי יעשו.** אם רוצים ללוות זה מזה או מאיש אחר או לקנות קרקע: **ישלשו.** אצי אציו ויכתבו יוסף בן שמעון בן יעקב חוה יכתוב יוסף בן שמעון בן נפתלי: **משולשים.** ששמותיהן ושמות אביהן שותפו אצי אציהן שוין: **יכתבו סימן.** יוסף בן שמעון שהוא גוך או לבן או גיחור לוח מיוסף בן שמעון שהוא ארוך או שמור: **אם היו (י.)** סימניהן שוין: **יכתבו כהן.** אם אחד מהן כהן יכתבו יוסף כהן לוח מיוסף ישראל: **גבאי' ההוא שטרא דנפק (י)** **לני דינא דרב הונא.** והיה מוחזק בו אדם אחד שהיה טוען פלוני בן פלוני הכתוב בזה השטר כתבו וחתמו ומסרו לי לפי שהלוימיו כך וכך ממון וכדמתן מתנימין בפירקין (דף קעה:) הוילא עליו כתב ידו שהוא חייב לו גובה מנכסים בני חורין ואת שמי לא הוצרך לכתוב שהרי מסרו לי וכתב לי ממך כלומר ממי שמוחזק בשטר:

ואמר שויה ניהלייה חד בר חמשין. שמואל החצי: לא משוינן. מאי טעמא דאמר האי לוח פרעיה כוליה ואמר ליה הב לי שטרי שפרעתוך ואמר אירכס כו' ואמר ליה הא אחרינא הוא ויערים כדי שלא יכירוהו: **פ"ס** עשאן אביהן האי מרחץ ובית הבר לשכר. כדי להשכירן ליטול מהן שכר רחיצה ושכר דריכה יכול העני לכופו לעשיר שישכיר אותם ויחלקו השכר לאמצע: עשאן אביהן לעצמו. ולא להשכירן לאחרים יכול העשיר לכופו לעני שלא להשכירן אלא

אומר לו לעני קח לך. כלומר כדרך שאבינו היה עושה לעצמו ולא היה משכיר: אני פלוני בן פלוני לויתי ממך סתם. ולא היה כתוב שמו של מלוה:

עין מושפט נר מצוה

ק' א מיי פכ"ג מהל' מלוה וזה הלכה ו סמנ עשין ד' טו"ש"ע ח"מ ס' מנ

ק'א ב מיי פ"א מהל' גירושין הל' מה ופכ"ג ספין יע: מהל' מלוה וזה הלכה ו סמנ עשין ז וס' ד' טו"ש"ע שם ספ"י כ וטו"ש"ע אה"ע ס' קח ספין ו:

ק'ב ג ד ה מיי פכ"ג מהל' מלוה וזה הל' י יח סמנ עשין ד' טו"ש"ע

ק'ג ו מיי פ"א מהל' שנים הל' צ סמנ עשין פכ טו"ש"ע ח"מ ס' קעא ספין ו:

ק'ד ז מיי פכ"ד מהל' מלוה וזה הלכה ח סמנ עשין ד' טו"ש"ע ח"מ

ס' מט ספין ו: קפו ח מיי"ח טס טו"ש"ע סס ספ"י ט:

רבינו גרשום

והא האידנא. דעבדינן שטר מאוחר וכתבי תברא ולא כתבי בסתמא אלא כתבי בהו זמן ולא חישנין: אמר ליה רבנן תקוני תקיני. כנגד הרמאי ולכתוב שובר בסתם מאן דעבד הכי עבדי. אין יכול המלוה לחזור ולגבות ממנו כלום ומאן דלא עביד המלוה רמאי הוא ויכול לחזור ולגבות דאיהו דאפסיד אנפשיה דאיבעי ליה למכתב שוברו בסתם דחקיני רבנן: כי קיימיתו בשילי. שם מקום ואחס רוצים לכתוב באיזה מקום נכתב השטר כתבו שנכתב בשילי: ואצ"ג דמסירין לכו מילי בהיני. כלומר אצי' דבהיני היתה ההלואה ושם מסרו לכם המעשה שתחזי עדים בדבר ואם לא הספקתם לכתוב שם השטר כתבו שנכתב בשילי ולא בהיני דלא מיוחז בשקרא וכן כי קיימיתו בהיני כו': שטרי אקנייתא. שום שטר שיש בו קנין: ואי לא. דלא בעיתו למכתב מיומא דקיימיתו ותרצו לבזון באומדן דעתא את הקנין ולא ידעיתו כבורר אימת הוה ותכתבו בחר אומדן מיוחז כשקרא: ניחא ליה למלוה וניחא ליה ללוה. דלא ליחזי אלא חד שטרא ניחא ליה ללוה וליפגושן שטרא דמלוה ביוון דלית ליה אלא חד שטר ופרע ממנו חצייה נמצא השטר פגוש דאין יכול המלוה ליפרע ממנו עוד אלא בשבועת כרתונן המפגם את שטרו לא נפרע אלא בשבועה: וניחא ליה למלוה. שיהא לו שטר אחד גדול שאם פרע לו הלוה חציו וזה כותב לו שובר על חציו וכיון דיש ביד המלוה עדיין שטרו שלם יכופך הלוה את עצמו וימחר לפרוע לו הכל שמתירא שמא יאבד שוברו ויוציא הלה את שטרו ויאמר שלא פרע לו עדיין כלום: ניחא ליה למלוה דלא ליפגוש שטריה. שאם פרע האחד השני לא יפרע ממנו כלום ולא יפגוש וגובה ממנו בלא שבועה: וניחא ליה ללוה. הוראיל שאין החוב שלו כולו בשטר אחד אם פרע לו האחד מתחזי לו אותו שנפרע כולו ואין בידו אלא שטר אחד שלא נפרע ממנו כלום ואין יכול לכופו ולהתחזירו שיתבע ממנו יותר ממה שחייב לו שהרי החזיר לו השטר תפרוד ולא נשאר בידו אלא אותו שעדיין לא פרע ממנו כלום:

ואמר שויה ניהלייה חד בר חמשין. שמואל החצי: לא משוינן. מאי טעמא דאמר האי לוח פרעיה כוליה ואמר ליה הב לי שטרי שפרעתוך ואמר אירכס כו' ואמר ליה הא אחרינא הוא ויערים כדי שלא יכירוהו: **פ"ס** עשאן אביהן האי מרחץ ובית הבר לשכר. כדי להשכירן ליטול מהן שכר רחיצה ושכר דריכה יכול העני לכופו לעשיר שישכיר אותם ויחלקו השכר לאמצע: עשאן אביהן לעצמו. ולא להשכירן לאחרים יכול העשיר לכופו לעני שלא להשכירן אלא